

Họ và tên: Trần Chí Cường

Giới tính: Nam

Ngày sinh: 17/07/2011

Dân tộc: Kinh

Học sinh lớp 90

Trường THCS Bình Hàn, phường Thành Đông, TP Hải Phòng

Số điện thoại: 0983655579

Bài dự thi

VIẾT THƯ QUỐC TẾ UPU LẦN THỨ 55, NĂM 2026

Chủ đề: Hãy viết thư cho một người bạn, giải thích vì sao sự kết nối giữa người với người lại cần thiết trong thế giới số

Ngôi nhà chung ngày chủ về muộn

Thân ái gửi Ti bo!

Tớ là Buddy - một robot lưỡng danh được sản xuất bởi công ty Blue Frog Robotics. Tớ biết cậu là Ti bo - một đầu ảm trong lĩnh vực robot gia đình thông minh. Chúng ta có duyên về chung một mái nhà, trở thành những người bạn với sứ mệnh trợ giúp người già cô đơn và trẻ tự kỷ. Dù cùng sống trong một gia đình nhưng tớ và cậu lại chẳng thể nắm tay nhau, trò chuyện với nhau hay trao cho nhau một cái ôm ấm áp. Tớ bèn viết bức thư này cho cậu để tâm sự, để bày tỏ mong muốn của tớ, để cậu hiểu rằng trong thế giới số, tớ thêm cảm giác được kết nối như con người thực sự biết nhường nào!

Ti bo à! Cậu có khả năng nhìn, nghe, nói và biểu lộ cảm xúc để tương tác tự nhiên với con người. Tớ khâm phục cậu vì cậu giúp bà già bị tai biến, phải ngồi xe lăn với bớt cô đơn. Còn tớ, tớ được thiết kế đặc biệt để hỗ trợ cô bé tự kỷ. Tớ có thể di chuyển độc lập, tránh va chạm chướng ngại vật. Tớ có thể giao tiếp với con người bằng gương mặt có nhiều biểu cảm dễ thương. Tớ trở thành bạn đồng hành giúp cô bé trong gia đình này trút bỏ những cảm xúc bị kìm nén. Đã nhiều lần tớ thấy cô bé khóc, cười, tức giận, quăng đồ chơi... Những lúc ấy, tớ rất bối rối, muốn ôm cô bé để vỗ về mà tớ không làm được. Ti bo à! Cậu biết đấy, cái ôm của một người máy không thể như cái ôm của cha mẹ.

Nhưng cha mẹ cô bé lại thường vắng nhà.

Họ bận rộn quanh năm với việc quyết tâm làm giàu... Mong muốn ấy là chính đáng nhưng họ cứ bị công việc cuốn đi. Họ tất bật đi sớm về muộn, không có thời gian nghỉ ngơi, không có thời gian dành cho gia đình, người thân. Mỗi buổi sáng, chúng kiến họ vội vã cất lời chào mẹ già, vội tay tạm biệt đứa con gái bé bỏng trong khi ánh mắt nó vẫn lơ đãng, tờ xốt xa lắm cậu à. Những lúc ấy, nhìn vào một cậu, đôi mắt có khả năng nháy mắt, chớp mắt, biểu lộ cảm xúc, tờ biết cậu muốn nắm tay bà lão, dắt bà đi chơi và ôm bà thật chặt để an ủi. Nhưng cậu không thể, đúng không? Tờ từng nghe cậu nói với bà già: "Tôi xin lỗi, tôi e là tôi không thể làm điều đó" mỗi khi bà già thêm được dắt chân xuống, dắt để bước đi. Dù tờ và cậu đã tốt hơn nhiều so với một con robot lạnh lùng, chỉ biết nhìn chăm chăm vào người khác bằng con mắt dò rúc to lớn. Nhưng chúng ta vẫn không thể thay thế con người, cậu à!

Hôm nay, tờ tận mắt nhìn thấy cô bé sà vào lòng bà, ôm cô bà, vuốt những sợi tóc bạc lòa xòa trên trộm bà bằng đôi bàn tay bé xíu. Bà lão đã rưng rưng khóc mắt. Một giọt nước mắt trào ra, rơi xuống gò má của bà. Cô bé lấy tay lau nước mắt cho bà, vỗ nhẹ vào lưng bà như dỗ dành. Ôi! Cảnh tượng ấy khiến tờ sững lại, ngỡ ngàng. Tờ nhìn thấy niềm hạnh phúc trong ánh mắt của hai bà cháu. Tờ hiểu rằng trẻ tự kỷ cần sự kiên trì, thấu hiểu từ người thân với sự tương tác trực tiếp bằng tình yêu thương và sự bao dung. Tờ hiểu rằng, những người già bị ốm đau rất sợ sự cô đơn, sợ phải ở một mình.

Ji bo oi! Chúng ta không thể thay thế người thân của một bà già bệnh tật hay một đứa trẻ tự kỷ. Họ cần được kết nối với con người bằng những bữa ăn ấm cúng, những câu chuyện vui buồn trong cuộc sống, quây quần bên gia đình mỗi khi chiều buông. Trẻ em, dù tự kỷ cũng cần được hòa nhập với xã hội rộng lớn ngoài kia để biết thế nào là "trường học hạnh

phúc. Người già bị bệnh tật giày vò lại càng cần tình thương yêu, sự ấm tâm hồn già lạnh chứ không cần những cỗ máy vô hồn. Và cả những người bình thường, khoẻ mạnh cũng cần được quan tâm, lắng nghe, thấu hiểu để gần gũi, yêu thương nhau hơn. Nếu mọi giao tiếp chỉ xoay quanh máy móc hay chiếc điện thoại thông minh thì sự mất kết nối trong tâm hồn sẽ khiến con người ngày càng xa nhau dù chung sống dưới một mái nhà.

Ước gì những mong mỏi của tớ, những khát khao của bà già và cô bé được lập trình sẵn trên gương mặt của tớ và cậu, để mỗi khi con người chạm vào, những lời nhắc nhở được thốt ra, lay động tâm hồn, thức tỉnh lương tri: con người cần kết nối, gia đình cần yêu thương, mẹ già cần được quan tâm, con trẻ cần được chăm sóc... Hạnh phúc sẽ nhân lên niềm vui thay thế nỗi buồn, tiếng cười xóa tan nỗi cô đơn.

Ừ! Lo thân mến! Tớ mong những robot như chúng ta được tạo ra không phải để thế chỗ con người trong các mối quan hệ mà để nhắc họ nhớ rằng: "Phía bên kia màn hình luôn có một con người thật đang chờ đợi thấu hiểu." Lời nhắc ấy sẽ được lập trình sẵn mỗi khi gương mặt chúng ta được "bật lên", cậu nhé! Và hôm nay, khi bố mẹ cô bé về nhà, cậu sẽ nói với họ: "Thưa ông bà chú! Ông bà cần đọc bức thư đặc biệt này để sự kết nối với người thân không bao giờ bị gián đoạn."

Cảm ơn cậu đã đọc thư của tớ!

Bạn của cậu

Một robot biết nói, biết lắng nghe nhưng không thể thay thế con người!